

zaaknummer 2011 T 502

5 januari 2016

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mevr. mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum],
overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven onder meer werkzaam geweest als rector van
[instelling] te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 29 juni 2015. Op 14 augustus 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van dr. [naam], Vice-kanselier bisdom Haarlem-Amsterdam. Op 12 november 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. S.S. van Gijn. Namens het Bisdom is verschenen dr. [naam], vice-kanselier van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Aangeklaagde was in de periode van september 1970-juni 1975 rector van [instelling] te [plaats]. Klager zat op de naastgelegen lagere school, de [naam]school te [plaats]. Aangeklaagde zat vaak op het bankje buiten als klager naar school liep. Op de terugweg had hij een cupje honing voor klager. Zodoende heeft aangeklaagde een vriendschap met klager opgebouwd, waarbij op een gegeven moment klager tussen de middag een broodje bleef eten bij aangeklaagde. Vervolgens bleef klager op den duur daar regelmatig logeren. Klager bleef zeer regelmatig bij aangeklaagde logeren in [instelling] bij aangeklaagde. Er werd dan tv gekeken. Ze zaten samen op de bank. Klager in zijn onderbroek. Aangeklaagde wreef klager over zijn geslachtsdeel. Later moest klager ook over het geslachtsdeel van aangeklaagde

wrijven. Aangeklaagde wreef over het hele (naakte) lichaam van klager. Klager moest aangeklaagde ook aftrekken en aangeklaagde trok zich zelf ook af. Aangeklaagde kwam dan klaar.

Klager weet zich niet meer alles te herinneren wat zich daar afspeelde. Het is enigszins een zwart gat. Het misbruik gebeurde altijd 's avonds als klager bij aangeklaagde was. Klager was er wekelijks. Elk weekend en in de vakanties. In 1975 is aangeklaagde verhuisd naar bejaardentehuis [naam] te [plaats]. Het misbruik is daar voortgezet. Klager werd dan door zijn ouders of aangeklaagde op de trein gezet. Mogelijk is klager ook anaal verkracht. Hij weet het niet meer. Het misbruik begon toen klager 4 a 5 jaar oud was en duurde tot hij 12 a 13 jaar oud was en heeft circa 8 jaar geduurd. Toen aangeklaagde uit [instelling] weg was heeft klager aangeklaagde 1 jaar niet gezien. Klager vermoedt dat hij een ander had ([naam]). Het misbruik is gestopt toen klager 14 jaar oud was. Klager kreeg interesse in modelvliegtuigen en ontwikkelde daarmee andere vriendschappen. Klager is daarom nooit meer bij aangeklaagde langs geweest.

2.2 Klager vermoedt dat het misbruik invloed heeft gehad op zijn denkwijze naar anderen toe. Vooral op seksueel gebied. De relatie met de moeder van zijn dochter en zijn dochter is mede daardoor spaak gelopen. Klager heeft moeite met het aangaan van relaties. Hij zou blij moeten zijn met zijn huidige vriendin maar het loopt toch niet zoals hij zou willen.

Klager merkt dat hij er "vaak niet bij is". Hij is dan even weg. Hij kan zijn gedachten uit zetten. Mogelijk is dit veroorzaakt door het misbruik. De thuissituatie van klager was vroeger slecht. Zijn vader dronk en zijn moeder schold hem dan uit. Klager had het altijd gedaan thuis. Hij heeft drie jongere zussen.

Klager was blij met aangeklaagde, want aangeklaagde was aardig tegen hem en hij kreeg aandacht. Na de middelbare school heeft klager de ambachtsschool gedaan. Hij heeft altijd eigen bedrijfjes gehad. Vanaf zijn 18e jaar heeft hij hard gewerkt. Alles werd een succes. Maar dan vloeit de interesse weg. Klager zit nu in [bedrijfstak].

2.3 Het doel van de procedure is voor klager bevestiging en erkenning. Verder kan klager het zich niet voorstellen hoe iemand een kind seksueel kan misbruiken. Hij is zelf altijd extra alert met kinderen.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is niet meer in leven. Hij kan dan ook geen weerwoord geven. Namens de bisschop is in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde.

Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk geworden dat aangeklaagde klager heeft betast over zijn naakte lichaam, dat hij hem betastte bij zijn penis, dat hij klager heeft afgetrokken en dat aangeklaagde zich door klager liet aftrekken. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat dit in een periode van ongeveer acht jaar lang regelmatig is gebeurd.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaring van zijn tante [naam] waarin zij verklaart dat klager destijds regelmatig bij aangeklaagde bleef logeren, de aantekening uit een intakeverslag, gedateerd 18 augustus 2011 betreffende klager mantelzorgconsulente [naam] waar staat 'cl is door een pastoor vroeger betast, dat soort dingen. Hij is bezig met RKK/rechtszaak' en de verklaring van mevrouw [naam] die verklaarde dat klager haar in 2011 heeft verteld over misbruik door [aangeklaagde].

De Klachtencommissie hecht daarnaast bijzondere waarde aan de aantekening van [naam] van 2 augustus 2011, waarin melding wordt gedaan van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde en waarvan de inhoud overeenkomt met het nu ingediende klaagschrift.

De Klachtencommissie hecht voorts bijzondere waarde aan de verklaring van [naam]. Hij is werkzaam als tuinman bij [school] en heeft verklaard dat klager zo'n tien jaar geleden bij [school] langs is geweest, waarbij hij hem vertelde over seksueel misbruik door [aangeklaagde].

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 5 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden, kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuyging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over (het verzoek van klager om) financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de bisschop van Haarlem-Amsterdam de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 5 januari 2016 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem, leden, bijgestaan door mr. Y. Rikken, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.